

Locuinti'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a Morariloru Nr. 18.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decâtu numai de la corespon-
dintii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii ramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intre; u . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'i a :

pre an. intregu 40 Lei n. = 16 fl. v. a.
„ 6 lune 20 „ „ = 8 „ „ „
„ 3 — 10 „ „ = 4 „ „ „

Pentru Insortii a :

10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiesce care publicati-
une separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia.

Unu esemplariu costă 10 cr.

Pest'a, 17/20 iuliu 1869.

Atentiunea publica este indreptata a supr'a Fran-
ciei. Tote momintele ferberli de la alegeri si pana acum
se urmarira untlu câtu unulu. Interpelatiunea centrului
stangei a corpului legiuitoriu, nunciulu imperatului, ne-
acceptat'a prorogare a camerei, constituirea noului mini-
steriu si mesur'a concessiuniloru si a reformelor discu-
tate in consiliile ministeriale tienute merèu sub presie-
dinti'a imperatului, au fostu totu atâtte obiepte ce ocu-
para viu diurnalistic'a europeană, carea bine scie, că fo-
culariulu mariloru miscaminte si evineminte politice eu-
ropene este Franci'a, era in Franci'a Parisulu. Apretiundu-
se tote fazele prin cari au trecut panu acum seriosu
miscamentu ce s'au ivitu ca fulgerulu d'in seninu,
s'au trecut cu vederea activitatea opusetiunii, cu tote că
spre a se potè dreptu apreitiu insemnateca miscamentulu
intregu si situatiunea actuala a Franciei, neaperatu
trebuie a se luà in consideratiune stadiulu, la carele au
ajunsu vulcanulu ce se pregatesce a prorompe si pentru a
carui prevenire de către partisanii regimului s'au intre-
buintiatu „ventilulu“ interpelatiunii cunoscutu, dandu-se
imperatului ocaziunea de a luà insu-si initiativ'a spre a
dереge cursulu torintelui si a impedece esirea lui d'in
albia.

Mesur'a concessiuniloru si a reformelor prin cari
imperatulu voiesce se molecomesca opiniunea publica, nu
este inca cunoscuta, dar' daca in locu de mesur'e radicale
s'ar' luà numai nescie paliative atunci marele vrugitoriu
politicu, imperatulu Napoleonu, abidè va potè conjurà pe-
riclulu ce amenintia tronulu dinastiei sale, pentru că
opusetiunea nu se multiemesce numai cu celea ce se pro-
mitu in nunciulu imperatescu, ci ea pretinde reforme ra-
dicale. — Diuariulu „Rappel“ impartiesiesce pretinsiunile
opusetiunii. Aceste sunt: „libertatea pressei, reinfintiarea
curtilorlu de jurati in cause de pressa, libertatea intruni-
rilorlu, responsabilitateca ministriloru, dreptulu de initia-
tiva corpului legiuitoriu, alegerea primariloru, reducerea
bugetului militare, a se luà de la poterea esecutiva drep-
tulu de a indicà resbelu“, etc. Precum vedemu totu lu-
cruri, cari, de si intr'alte staturi constitutionali
suntu de multu in viétia, lui Napoleonu inse pote
nu-i va veni la socotela a le da d'in mana, celu putinu
nu fără a si reservà părtille esentiale. Totulu va depinde
de la modulu cum va sci d'insulu se unga si curechiulu
si se remana si cu cli's'a intréga. Pote ca se i-se sfetescu
a multum'i maioritateca camerei inca destulu de supusa,
dar' natiunea nu va fi, si prin urmare periculu se va
amanà pote dar' nu se va delaturà. Ingrigirile lui Napo-
leonu voru cresce d'in diu'a concessiuniloru.

Descendintii familielorlu odeniora domnitórie, dar'
alungate de pre tronuri, pentru impilârile poporului, nu
inceta de a-si improspetà la tota ocaziunea drepturile loru
la cutare corona si acesti pretindinti vinu totu-de-un'a in
numele lui Ddieu, in poterea dreptului divinulu, apelandu
la grati'a lui Ddieu, carele Preasantulu si Preadreptulu
nu se ocupa de folu cu iscaliture de diplome regale, ci cu
conservarea ordinei morale si fisice a creatiunii sale, a
universului. Unu asemene pretindinte, — carele si acum
in seclulu atâtoru pribegitori incoronati, crede că popo-
rele nu sunt decâtu nescie oi de tunsu si de mulsu, jupa-
nulu D o n C a r l o s, cu o banda de 250 de ciocoi
venturati, trecandu muntii Pireneiloru, fece incercare de
rescola in nefericit'a Ispania, vrendu a se urcă pre tro-
nulu petatu de regin'a Isavela (omonim'a desfrenatei d'in
apocalipsea lui Ioanu, C. II. v. 20.) si de pre carele fu-
sesse alungata famili'a sa pentru fără delegile sale. Incer-
carea n'au isbutitu dar' va fi invetiatu pre cei ce diregu
asta di destinele Ispanie i, câtu este de periculosa starea
cea provisoria si voru starui dora a pune capetu tandali-
toreloru proclamandu rep ublic'a seu daca partitulu repu-
blicanu este inca nepotinciosu, asiediandu pre tronulu unu
domnitoriu definitivu, ca rege constitutionalu. Noi crede-

mu, că dupa acestu atentatu alu pretindintelui, partitulu
republicanu se va imbarbatà si consolidà, mai vertosu
dupa ce se va luà in consideratiune că vecinulu imperatu
a suferitu ca unu aventuristu se se organizeze pre teri-
toriulu seu si se treca neimpedecat'u a turburà linisceca
unui statu cu carele se afla in relatiuni amicabile. Primi-
rea cordiala a detronatei regine (Isavel'a) la curtea Tui-
lerieloru, era acum convinti'a invederata fatia cu incer-
cârile resturnatorle a le lui Don Carlu voru deschide
ochii Ispaniloru pentru ca se grabesca cu o ora mai nainte
a proclamà republica, singur'a taria nationala in intrulu
Ispaniei si in afara spre paralisarea incercariloru dusma-
nose.

Scirile despre convenirea domnitoriloru Rusiei,
Prussiei si Austriei la Odess'a, cu scopu de a reimpros-
petà „s a n t a (!) a l i a n t i a“ respandite cu intenti-
ne de a inspalmentà jun'a libertate mai nainte de a potè
ajunge la verst'a barbatesca, se sustienus si se stracora prin
diurnale, dar' nimene nu le crede; cu tote că luandu-se
in consideratiune situatiunea d'in Franci'a, si starea cea
precaria a capitanului domnitoriloru absoluti, nu e te
chiaru imposibilu că acesti-a meditezà a supr'a modulu
cum se se conjure periculu ce amenintia coronele si lustru-
loru divinulu. — Asta-di scirea electrica de la Busu
resci ne suprinde cu alta noutate, că I. S. Domnulu Ro-
maniloru are se se intalnescu la Odess'a cu Tiarulu Rusi-
loru mai nainte de a plecà spre Berolinu si Paris, unde
va fi avendu a face ce-va-si mai multu decâtu unu simplu
actu de curtenire.

D'in lucrarile delegatiunii ung.

In siedinti'a d'in 26. jul. a sucomisiunii delegatiunii
ung. s'a descutatu politic'a esterna.

Contele Beust desfasinrandu conduit'a sa esterna,
relativu la politic'a orientale spune, că a renunciatu la
programulu d'in 1867, candu dni'a lui recumendà guver-
nulu otomanu se proceda pre calea conciliatiunii si a con-
cesiuniloru fatia cu poporele crestine d'in orientu. Acum
inse a venitu la convingerea, că este multu mai consultu,
a lasà pre asupritorii crestiniloru se faca ce voru vrè
Cu privire la Prussi'a repetiesse cele spuse delega-
tiunii nemtiesci, că s'a nesultu a realisà raporte amicabile,
Prussi'a inse i-a intorsu spatele.

Franciscu Pulszky face panegiric'a espunerii poli-
ticei c-lui Beust, accentuandu, că elementulu magiaru nu
venéza (?) dupa anesiuni, nu doresce inse si nu pote
dori, ca in patri'a sa propria, elemintele nemagiare
se ajunga la preponderantia.

In siedinti'a d'in 27. l. c. s'a pertratatu bugetulu
armatei in care esiste una pusetiune interesanta — pen-
tru cei ce se luptara in 1848 in contr'a tendintieloru un-
guresci. In positiunea acest'a figuréza 144,000 fl. dreptu
p e n s i u n i p e n t r u h o n v e d i i, cari in 1848
desertara d'in armat'a imperatului in a unguriloru. Dele-
gatiunea ungurésea primi cu mare entusiasmu acesta po-
sitiune, — cum va fi inse intempinata in a nemtiloru?
Vomu ve è.

Despre verginele carmelitane.

(+) In 23. l. c. una mare multime de oporunulà in
suburbea Vesela Cracovi'a) acceptandu transportarea ver-
ginei carmelite in cas'a smintitiloru, Varvara imbracata
in vesmintele sale calugaresci, siedeà in patu, candu co-
misiunea beserecésca veni s'o duca. Cuvintele ei, pronun-
ciate cu acesta ocaziune, nu represintara simptome de de-
liriu; si totu-si o dusera in cas'a smintitiloru.

Candu se vediu su ceriulu liberu, privindu la so-
re, la verdeti'a naturei, saltà si ridea de bucuria. Si cum
se nu se bucure, candu tote aceste de 21 de ani nu le a
veditu! Calugaritiele a petrecutu-o pana la porta. Un'a
esi d'in sirulu vergineloru, si imbratísandu pre Varvara
o sarutà. „Tu esti Ana draga! Vina cu mine!“ dîse ne-
fericit'a. Se rogà apoi plangundu, s'o lase pre „sor'a Ana“
se mérga cu ea.

Varvara spelata si imbracata, nu mai are aspectulu
selbaticu. Totu-si te cuprinde una dorere si compatimire
adunca, privindu la ea. Intrega figur'a ei este viu'a ima-
gine a miseriei, in fatia n'are picu de carne, ochii i-sunt
ingropati, lipsiti de viétia, pre gene n'are pari, — este
unu scheletu viu. Câte odata vorbesce chiaru, de alte ori
fără necsu. Dupa una captivitate de 21 de ani nu e mirare.

Prior'a fu duse la inch sore, (su padia de un'a com-
pania de husari, că-ce poporulu iritatu o amenintia cu
morte, — au atacatu claustrulu, si numai interventiu-
nea militara restaurà ordeneca) si fiindu accenta a desco-
perì detaiurile urmatorie: Varvara Ubrik intrà la 1841.
in claustru. Mai inainte petru à putu tempu in Var-
siovi'a in cas'a smintitiloru. In claustrulu cracovianu la
inceputu si-redobendi sanitatèa mintii. Mai tarofu inse
deveni de nou morbosu, si dr Sawiczewski (epusatu in
1848 despuse, ca se se inchida in acea cela fatale. Mai
tardiu mediculu ordenariu alu claustrului dr. Wroblew-
ski ordenà a se astupà ferést'a celei fiindu à „aerulu e
periculosu pentru morbosu.“ Mediculu na venitu de
cinci ani pre Varvara

Acestu dr. Wroblewski de presinte petrece la scalde
(se pore ca dnei-lui nu-i strica aerulu. Sustitutul lui
spune, că na avutu nece una cunoscentia despre Varvara
Ubrik.

La adou'a cercetare a claustrului era de fatia si
priorulu carmelitiloru (barbati), si spuse canoniculu
Spital că Varvara fu inchisa la ordinulu mediculu, si
autoritãle besericesci au avutu cunoscentia de pre acest'a.
Spital scandalisandu se de cuvintele priorului, strigà: nu
profanà onorea eppului! de 7 ani se afla in Cracovi'a, de
ce nu l'atr incunoscentiatu despre faptu, seu pre nuntiulu
papalu, candu visità claustrulu?! — La a ést'a inse nu
s'a respunsu Tribunalulu nu va trece cu vederea ace-
stu pasu.

Varvara Ubriku nascu in 1817, si in etate de 20
ani imbracà velulu calugarescu. Eae leniscita, candu vede
inse vre-unu popa seu calugaritia, se cutremura, cere
continuu carne si cafea, nu vre ce se culce, ci siede cu
picioarele inercruisiate, ca si turcii.

Dupa una telegrama mai nona confesorulu vergine-
loru carmelitane inca fu arestatu. Cercetarea se continua
cu rezultate d'in ce ince totu mai interesante. Se desco-
peru casuri, care formandu totu atâtte-a fire in ghemu-
lu tragediei fatale, voru scoate in scurtu la lumina intrega
istoria revoltatoria de inime.

Câte amu comunicatu pana acum despre acesta isto-
ria, le-amu reprodusu dupa „Pres'a“ d'in Vien'a, care
dupa cum dovedescu comunicatele oficialului „Wiener
Ztg“ a fostu bine informata. Nrulu d'in urma alu diurn.
„Pres'a“ publicà una corespondintia d'in cu date noue,
interesante.

Precum scimu, cercetarea s'a pornitu in urm'a unei
denunciatiuni anonime. Publiculu era curiosu, si dorià a
sci, cine este aselu amicu alu umanefitii, care a tradatu
criminalulu secretu de 21 de ani? Denunciatorulu s'a
insinuat insu-si, elu este Gonsierowsky proprie-
tariulu biuroului de informatiune d'in Crac. Fiindu ascult-
tatu marturisì urmatoriele:

Unu calugaru carmelitanu, cu numele Lewkiewicz,
a fostu intr'unu tempu indelungatu confesorele carmeli-
taneloru. Odata incepu a manifestà simptome de morbu
spiretualu, si parasindu Cracovi'a, s'asiediu in Trzebini'a,
si fiindu odata in voia buna, denuncià plebanulu localu
secretulu vergineloru carmelitane. Plebanulu lu comunicà
cu consangénulu seu d'in Cracovi'a, Gonsierowsky, ér'
acestu-a neavendu date secure la mana, a crediutu a fi
mai cu cale a face denunciatiune anonima. Pre bas'a ace-
stei-a s'a pornitu cercetarea.

Este unu ce forte curiosu, că dupa descoperirea cri-
mei carmelitaneloru indata in 25. jul. noptea pater Lew-
kiewicz adormi in Czerna langa Krzenowicz. Precum se
vede, crim'a inea nu este inchiata, si institutiunea con-
dusa de devis'a — finis sanctificat mediã, si-scie scuti
si salvà interesele sale meschine. Numai una cercetare
iute si rigurosa pote demascà necsulu ce trebuie se esi-
ste intre casulu cracovianu si intre mortea repentina a
fostului confesore. Acì ni vine in minte indignatiunea ce
o manifestà Varvara candu vediu inaintea sa pre conf so-
rele vergineloru. Tribun. crac. esmise una comisiu-
ne, spre a cercetà caus'a mortii parintelui Lewkiewicz.

Investigatiunea o conduce procurorulu de statu. Re-
sultatulu propas-frei sale este atestarea prioritiei a susti-
tutei sale s'ia confesorelui Eppulu Galezky n'a in pede-
catu acestu pasu alu autoritãti civile, a aoritu inse ca

transportarea lor se se întempe într'unu modu onestu. In contr'a modului oservatu nu va prea potè avè esceptiune, că ce calugeriile fure insotite de una escorta de husari.

Diurn. „Kraj.“ d'in Crac. publica una istoriora, care pote sè fia in legatura cu sorica Varvarei. Si anume in 1848 lun'a lui Aprile unu gardistu facundu patrula de nopte oservă una trasura standu in aintea claustrului vergineloru carmelite. Eră curiosu. că cine ambla in capude nopte la monastire, si chiamă doi gardisti tineri, cari me-gandu la trasura, vedura in ea doi juni, si pre genunchii loruna juna vergina carmelitana, capulu ei acoperitu cu cèpsa de nopte, jaceà pre simulu unui-a d'entre juni. Gardistii adresara căte va domniloru d'in trasura căte-va cuvinte, su tempulu acestu-a tener'a calugaritia parasi trasura intră cu fug'a in curtea claustrului, unu gardistu se rapedi dupa ea si ajungundu-o, indarnu fure tote rogările biete copile, că-ce crudelulu nu o lasă d'in mani. Svergolirea si rogările ei dorerose sternira pre locutorii claustrului, esira afara, nenorocit'a eschiamă „Sum perduta!“ Cronica nu spune ce s'a intemplatu apoi cu calugaritia. Gardistii dusera cu sine pre cei doi domni, si e verosimilu. că dupa „deslucirile recerute“ i-au lasatu in pace.

Dreptu caracteristica a cuviosiloru locuitori ai monastiriloru, amintimu, că s'au descoperitu mai multe ambite secrete conducatorie d'in claustrulu vergineloru carmelite in alu caritatiloru sale a parintiloru carmelitani d'in Cracovi'a.

Cetatanii Vienei si d'in Prag'a s'adresara ministeriului transleitanu cu una petitiune cu o mare multime de suscriptiuni, cerendu energiosu cassarea monastiriloru.

Statutu organicu

alu besericeii ortodoxe Romane d'in Ungari'a si Transilvani'a.

(Urmare. *)

Art I

Sinodulu parociale.

§. 6. In sinodulu parociale iau parte toti parocianii majoreni, de sine statatori nepetati, cari si implinescu datoritiile parociale.

§. 7. Agendele sinodului parociale sunt:

1. Alegerea membriloru comitetului parociale.
2. Alegerea parocului, capelanului, diaconului, episcopiloru parociale, profesoriloru si invetiatoriloru.
3. Esaminarea si aprobarea proiectelor comitetului parociale despre edificarea, repararea s'au indiestrarea besericeii, scolei, casei parociale, s'au altoru realitati besericesci, scolare si fundatiunale.
4. Esaminarea si aprobarea midioloceloru proiectate d'in partea comitetului parociale, pentru infiintarea fonduriloru spre scopuri besericesci scolare si filantropice.
5. Esaminarea si aprobarea proiectului comitetului parociale pentru dotatiunea parocului, capelanului, diaconului, profesoriloru, invetiatoriloru si celuia-laltu personalu trebuinciosu.
6. Alegerea membriloru sinodului eparciale, si ai congresului nationalu.
7. Priveghierea, ca comitetulu si episcopii parociale s'au implinescu chiamarea dupa prescriesele acestui s'atu organicu.
8. Substernerea decisiuniloru proprie prin protopresviterulu consistoriului concerninte spre pertractare ulterioara.

§. 8. In diu'a celebrării sinodului parociale are a se tienè sant'a liturgia cu chiamarea spiretului santu.

§. 9. Diu'a celebrării sinodului parociale impreuna cu obiectele pertractande au a se publică in beserica cu optu dfile mai innainte prin paroculu localu, si a se da de scire protopresviterulu, ca iertandu-i impregiurările sè pota luà parte si elu la sinodulu parociale.

§. 10. Presiedintele ordinariu alu sinodului parociale este paroculu, era unde statiunea acestui-a este veduvita — administratorulu parociale. Acesta este detoriu inse a cede presiulu protopresviterulu, deca acela este de fatia, in care casu dinsulu ocupa locul de vice-presiedinte.

Fiindu paroculu, respective administratorulu impeditu, si de cum-va in parocia nu sunt si alti preoti, atunci celu mai betranu in servitiu ocupa scaunulu presiedialu, era lipsindu si acestu-a, protopresviterulu este indreptatitu a incredintia presiulu vre-unui preotu d'in alta parocia.

Presiedintele este respundietoriu pentru ordinea cea buna; este detoriu a propune obiecte spre desbateru si pertractare. Nu se pote pertractă nici unu obiectu, pre care dinsulu nu l'a pusu la ordinea dfilei.

Membru sinodului inca au dreptulu de a face propuneru, spriginite celu putienu de trei d'entre dinsii, si presiedintele este indetoratu a defige ordinea pentru pertractarea loru inca in decurgerea acelu-a-si sinodu.

§. 11. Presiedintele are dreptulu de a disolvă sino-

dulu parociale d'in caus'a desordinei, fiindu detoriu despre acestu casu a referi protopresviterulu, era acestu-a consistoriului concerninte.

§. 12. Sinodulu parociale se va tienè regulatu odata in anu in lun'a lui Ianuariu; se pote tienè inse si estraordinariu, deca acesta ar' cere-o vre-unu obiectu d'in cele espuse in §. 7. spre esemplu alegerea parocului, capelanului, diaconului, episcopiloru, profesoriloru si invetiatoriloru.

§. 13. Sinodulu parociale, ce se va tienè pentru alegerea parocului, capelanului, diaconului, profesoriloru si invetiatoriloru, se conchiama prin protopopu, carele totodata e si presiedintele unui asemene sinodu.

Protopopulu innainte de sinodu se intielege cu comitetulu parociale in privint'a individiloru candidandi, cari aspirandu la trept'a preotiei trebuie sè fia teologi absoluti, apti, si pentru chiamarea invetiatorésca si provediuti cu atestatul consistoriului despre cualificatiunea loru de a imbracă postulu preotiescu. (V. §. 121.)

Eră individii cari concurgu la vr'unu postu de professoru s'au invetiatoriu, trebuie sè produca pre langa atestatu de capacitatea satorita in art. d lege XXXVIII. 1868, si de la consistoriulu eparciale atestatu de cualificatiune.

§. 14. Sinodulu parociale si-alege d'in sinulu s'eu s'eu d'in ceilalti membrii parociale unulu s'eu doi notari, spre purtarea lucruriloru scripturistice, cari de cumva sunt alesi d'entre membrii sinodului, au votu decisivu.

§. 15. Spre aducerea unei decisiuni valide se cere padirea formelor prescrie in §§. 9. 10. si 13. si mojoritaea voturiloru membriloru presienti.

Deca voturile sunt egali derima votulu presiedinteli.

§. 16. Recursele contr'a vreunei decisiuni a sinodului parociale se potu face in 14 dfile la scaunulu protopresviterulu, de unde se innainteza la consistorulu eparciale.

Recursele intrate dupa espirarea a loru 14 dfile nu se iau in consideratiune. —

Art II.

Comitetulu parociale.

§. 17. Comitetul parociale este corporatiunea alesa d'in sinulu sinodului parociale pentru a representă in afara comun'a besericesca, a portă si conduce afacerile ei in privint'a economica a besericeii, scolei si fundatiuniloru.

§. 18. Membru comitetului parociale se alege pre 3 ani, se potu inse si realege.

Comitetulu parociale se compune in parociele pana la 1000 de suflete d'in 10, pana la 1500 d'in 15, pana la 2000 d'in 20, pana la 2500 d'in 25, si de acolo in susu d'in 30 de membri.

Tatalu si fiulu, mosiulu si nepottu, fratii, socrulu si generele nu potu fi deodata membri comitetului.

Paroculu, respective administratorulu parociale este membru naturalu alu comitetului, er' unde de presinte sunt mai multi paroci celu mai innaintatu in servitiu.

Comitetulu parociale constituindus-e, si-alege presiedinte si notariu. Presiedintele se alege d'in sinulu comitetului, notariulu inse pote fi si altu individu aptu, carele de nu este membrulu comitetului, are numai votu informativu.

§. 21. Comitetul si-va tienè siedientele, candu va cere trebuint'a, er' regulatu cu finea lunei lui iuliu si decembre a fie-cariu anu; ca sinodulu parociale, ce se tiene in lun'a lui ianuariu (§. 12) s'au pota asterne raportulu generalu despre averea miscatoria si nemiscatoria a besericeii, scolei, si fondeloru, si ratiociniulu anualu precum si unu proiectu de bugetu despre spesele besericeii, scolei si fonduriloru pre an. viitoritu.

§. 22. Pentru validitatea decisiuniloru comitetului parociale se cere presint'a majoritatii absolute a membriloru si majoritatea voturiloru.

Deca voturile sunt egali, derima votulu presiedinteli.

§. 23. Sfer'a de activitate a comitetului parociale este urmatoarea:

1. A inventă averea miscatoria si nemiscatoria a besericeii, scolei si fonduriloru si a o tienè in evidintia; acestu inventariu se compune in trei esemplarie, d'entre cari unulu se pastreza la episcopiu parociale, alu doilea la comitetu, er' alu treilea se substernu consistoriului.

2. A ingrigi pentru sustinerea in intregime a averei miscatoria si nemiscatoria a besericeii, scolei si fonduriloru.

3. A pastră in stare buna edificiele besericesci, scolari si fundatiunali.

4. A provede besericea cu trebuinciosele icone, vase santite, carti si alte aparaminte pentru servitiulu dumnediescu, si scol'a cu mobilele si aparatele recerute.

5. A eserie concursu pentru ocuparea postului de parocu, capelanu, diaconu, profesorulu, invetiatoriu, in urm'a avutei contielegeri cu protopresviterulu localu si respective cu directiunea scolaria.

6. A se consultă si a combină cu protopresviterulu respective directiunea scolei list'a candidatiloru, cari au concursu pentru postulu de parocu, capelanu, diaconu, profesorulu si invetiatoriu.

7. A afă midiocele trebuinciose pentru eventual'a

edificare si reparare a besericeii, scolei, casei parociale si a altoru edificie proprie ale fonduriloru, si a relationă despre ele sinodulu parociale.

8. A tractă despre aflarea midioloceloru, ce se receru la dotatiunea parocului, capelanului, diaconului, profesoriloru si invetiatoriloru, si a relationă despre aceea sinodulu parociale.

9. A prefige conditiunile, ce trebuie sè le observeze episcopii la esarend rea realitatiloru besericesci, scolari si fundatiunali.

10. A prefige modalitatea elocării baniloru desponibili ai besericeii, scolei, si fundatiuniloru.

11. A esamină cu finitulu anualu ratiociniulu episcopiei, si alu substernu sinodulu parociale.

12. A alege pre cantori, clopotari si pre alti servitori besericesci si scolari. De cantori numai acei individi potu fi alesi, cari producu dela protopresviterulu atestatu de cualificatiune.

13. A nesu pentru religiositatea si moralitatea membriloru parociale, precum si pentru desradecinaarea datineloru stengace si desfranarei prin medioce morale si pedese mai mice besericesci, si a cere ajutorulu protopresviterulu, er' la casu de necesitate alu episcopului, spre restaurarea religiositatii si moralitatii.

14. A aperă vedea, si onorea besericeii si comunei parociale in intielesulu legiloru.

15. A face protopresviteratululu si prin acest'a consistoriulu eparciale orice propunere si plausore privitoria la treb'a besericesca, scolaria, si fundatiunale.

16. A sprigină pre copii seraci intru frecuentarea scolei parociale prin provederea loru cu carti scolare.

17. A duce protocolu despre tote afacerile sale, a tienè acte'e in ordinea cuviinciosa si a le pestră in arcivu.

Art III.

Episcopiu parociale.

§. 24. Episcopii parociale sunt acei barbati d'in parocia, caroru-a li se concedre averea parociale, scolare si fundatiunale.

§. 25. Episcopii se alege prin sinodulu parociale d'entre cei mai meritati barbati ai parociale. Acesti-a nu potu fi ruciti intre sine pana la alu siesele gradu de sauge si 4 a de euserie.

§. 26. Pentru parociele pana la 1000 de suflete se alege doi, pana la 2500 de suflete trei, er' pentru parociele alu caroru numeru trece preste 2500 suflete patru episcopii.

Ei se alege pre trei ani, inse se potu realege.

§. 27. Chiamarea episcopiloru parociale este:

1. A primi de la comitetulu parociale pre langa inventariu tota averea miscatoria si nemiscatoria a besericeii, scolei si fondeloru si a manipulă cu aceea dupa concludulu sinodului si alu comitetului parociale.

2. A pestră intr'o lada de feru cu trei chiai averea miscatoria a besericeii, scolei si a fondeloru, precum sunt banii si alte chartie de pretiu si obligatiunile. D'entre cele trei chiai ale casei parociale se va pastră căte un'a la căte unu episcopiu. Unde sunt numai doi episcopii, acolo a trei-a chiaia se va pastră la parocu, er' unde de presinte sunt mai multi paroci, la celu designatu prin comitetu spre aceea.

La deschiderea casei se cere presint'a a toti trei individii, cari au cele trei chiai ale casei, si acesti a suntu in solidu respundietori pentru starea casei.

(Va urmă.)

Adunarea anuala a societatii „Transilvani'a“

d'in iuniu 1869.

PROCESU-VERBALU.

Siedint'a I-ii, Dominica 29. iuniu la 7 si diumetate ore s'era, in localulu societatii de Arme. Presiedint'a d-lui A. Papiu Ilarianu.

I.

Dlu Presiedinte deschide siedint'a Adunării, prin urmatori'a dare de s'ema, atătu trimestrialu cătu si annala, facuta in numele comitatului societatii.

Onor. adunare.

Cu acest'a adunare anuala, intrămu in alu treilea anu alu Societătii Transilvani'a. Avemu a ve da s'ema despre starea Societătii, atătu pre cele d'in urma doua trimestre, de la ianuariu pana acum, cătu si pre anulu intregu, de la 1 iuliu anulu trecutulu pana asta-di. — Dupa statute, adunarea trebuiă a fi convocata pre lun'a trecuta aprile, inse pregatirile necesarie pentru serbarea dfilei de 3 maiu ne pusera in imposibilitate de a tienè adunarea d'in aprilu.

I.

a) Starea societătii in cele d'in urma doua trimestre, adeca ianuariu-iuniu anulu curentu, este urmatori'a:

Sum'a totala a baniloru intrati la societate in aceste siese luni, parte ca tase si donatiuni de la 138 membri ordinari si donatari, parte ca subventiuni, de la guvernulu, de la consilie, unulu judetianu, altele comunale,

*) A se vedè nr. 30.

parte ca procente si in fine ca extra-ordinarie, face in totalu lei noi. 18,509 si 7 b. Er' cheltuele facute parte in trebuintele societății, parte prin tramitarea stipendiilor, sunt in sum'a de 5,086 l. n. 74 b. Scadiendu-se cheltuel a d'in venitu, remane venitu curatu alu societății in aceste d'in urma siese luni 13,422 l. n. 33 b. Déca vomu adauga la acésta suma banii remasi in casa societății, in bunuri si in numerariu, dupa verificarea facuta in adunarea d'in ianuaru, adéca sum'a de 61,452 l. n. 27 b. Se constata, ca averea societății, de la infiintarea ei pana in ziua de asta-di, face in totalu. 74,874 l. 60 b.

Afara de acésta mai avem inca doue sume. Un'a de lei noi 235, adunata de d. Lupascu. Alt'a de lei noi 370. bani 37, adunata de d. Strojescu in Basarabi'a. — Fiindu inse ca acesti doi onorabili domni nu ne-au transmis si lista de numele celor inscriși, dișele sume nu s'au potutu trece prin condicile contabilității ca venitu, ci numai ca deponitu pana la sosirea listelor.

De asemenea se afla inca in posesiunea societății anelulu si cerceii de aur, donati de dna Gr. Alesandrescu, comitetulu va lua masura pentru desfacerea acestoru doue obiecte. In aceste 6 luni, siese insi si au castigatu prin sumele ce au oferitu dreptulu de membri ai adunării societății. b) Éca acum dloru si starea anuala a societății, de la 1 ianuaru anulu trecut, pana la finele lunei curente. In cursulu acestui anu, alu douilea anu alu societății, se formara membri in numeru de 362.

D'in acesti a, 27 insi sunt membri ai adunării. S'au incasatu preste totu anulu, tase, donatiuni, subventiuni, procente extraordinarie 29,419 l. 38 b. S'au cheltuitu in trebuintele societății si pentru stipendie 11,300 l. 24 b. Au ramasu venitu curatu 18,119 l. 14 b. — La care, adaugandu-se venitul curatu alu anulu trecut, care e in suma de 56,755 l. 46 b. Asta di averea societății face 74,874 l. 60 b. Asta avere constă: 1. Intr'unu boau de tesauru 73,208 l. 74 b. 2. In numerariu 1,665 l. 86 b. De totu 74,874 l. 60 b.

Acésta e starea societății nostre cu finele anulu alu 2-lea. Despre tôte aceste-a veti bine-voi a ve incredința d'in condicile si desarele societății, precum si d'in bilanțele castieriei.

II.

Deca acemenamu rezultatele anulu alu 2-lea cu ale anulu 1. vedemu, ca in acestu alu douilea anu, societatea a strânsu aprôpe numai a trei'a parte d'in suma anulu trecut. Cu tôte aceste-a, dloru, considerandu bine impregiurările in care ne aflămu, comitetulu crede, ca societatea nu pôte, de câtu a se felicita de rezultatele dobandite. Sumele incasate intrecu ori cum si asta data calculii nostrii primitivi.

Politica, nu cea adeverata, dar cea pe care vulgu lu astu-felu o numesce, la noi mai multu de câtu ori unde cerca a se viri in tôte si prea desu strica tôte. Sciti ca noi, societate de fratie si cultura nationala, amu fostu banuiti de societate politica. Pana si in „M o n i t o r u“ editiunea francesca, s'au viritu calomnia a supr'a nostra.

Noi amu protestatu. Protestulu lu comunicaramu dlui ministru de interne, cu rugaminte sê bine-voiesca a da ordinu le a se publica si in Monitoru. Spre mai multa onore, i se tramise prin o deputatiune aléca d'in sinulu comitelui. La cererea dlui ministru, comitetulu se grabi a face si o indreptare in protestu. Ce e dreptu, d. Cogalniceanu, inaintea ochiloru mei, dete indata ordinu de a se publica protestulu nostru in „Monitoru“. Acésta eră in lun'a ianuaru.

Dar' nici pana asta-di nu s'a publicatu

Unu numeru insemnatu de consilii judetiene si comunale ne eră datore subventiuni pe anulu trecut. Aceste subventiuni forméza o suma considerabila pentru societate.

Ne adresaramu către d. ministru de interne, sê bine-voiesca a da ordinu prefectiloru pentru a ni se tramite aceste subventiuni. D. ministru, totu in lun'a ianuaru, nu se multiam a ne face promisiunile, si securfările cele mai linisitorie, dar' dete si ordinu precise prefectiloru, pentru tramitarea subventiuniloru societății, astu felu, ca comitetulu aveà totu temeulu de a crede, ca societatea aveà sê prospereze acumu mai multu, de câtu in anulu trecut. Inse, d'in nenorocire, ordinele oficiali ale domnului ministru remasera fâra de nici unu efect. Subventiunile nici pana asta-di nu sunt primite. Sunt nevoitu, dloru, a constata acésta, pentru ca unele diuare au gasitu de cuviintia a publica ordinile dlui ministru, si fiindu-câ lumea, neputandu-si inchipu cum ordinile celui mai energicu d'in ministrii sê remana neesentate, ar' potè crede, ca societatea va fi incasatu acei bani. Ei bine, sunt datoru a constata, ca asta data ordinile oficiale ale dlui Cogalniceanu au ramasu fâra lucrare si fâra de nici unu folosu pentru societate. Cu tôte aceste a, dloru subventiunile nu sunt si nu pot fi perdue pentru societate: ele sunt prevediute in Bugetele consiliiloru judetiene si comunale d'in anulu trecut, bugete, care inca de atunci fara intarite de guvern. Aceste subventiuni sunt unu dreptu castigatu pentru noi. Mai curendu sêu mai tardiu, dar' de securu, societatea le va primi.

Sunt datoru a insemna, dloru, ca comun'a de Galati, multiamita patriotismului membriloru consiliului ei, a tramitsu si pe acéstu anu subventiunea de optu mii lei vechi, destinata pentru patru teneri studinti.

Consiliulu judetien de Covurluiu, care in anulu trecut subventiunea anuala de 8000 lei vechi o trecuse in bugetu, sub titlu de subventiune pentru societatea Transilvani'a, pe anulu curentu a refusat de a o mai tramite; comitetulu dv' ca sê nu lase in suferinta pe cei doi studenti desi nati, precum sciti inca de societatea academica, a fostu nevoitu a le tramite bani d'in cei 6000 lei, cari se economisera anulu trecut d'in sumele tramise de acestu consiliu, d'in cauza, ca nu se gasescu cu cale de a mai tramite in strainetate tineri cu 2000 le vechi pe anu, (bine, forte bine.)

Mai insemnamu, dloru, ca, cu inceputulu acestui anu, câte va consilii mai votara inca subventiuni pentru societate, dar' in urma nu ne mai insciintara de locu. — Singuru consiliulu judetien de Dolgiu ne tramise subventiunea de 2000 lei noi, multiamita spiritului romanescu, ce domnesce peste Oltu vine aplause).

Sciti, ca in tomia anulu trecut, guvernulu cră sê cêra pentru cancelaria societății o odaie, de care Statulu nu are nici o trebuintia. In urma inse, schimbandu-se impregiurările, amu ramasu fâra acea odaie. Intr'un'a d'in adunările trecute ne acordaserati unu creditu de 50 galbeni pentru inchirierea unui localu. Noi amu creditu sê fimu economi. Localulu nu s'a inchiriatu si cancelaria societății e inca totu la mine acasa.

Cartea societății se tiparià pana acum la tipografi'a Statului gratis. Vomu cere voi'a acésta si pentru viitoru. De portarea si progresulu in studie a stipendistiloru societății, cu dreptu cuventu potemu sê ne felicita mu dloru. Fondulu societății nu iërta de a se creà de o camdata alte stipendie.

In fine, sunt datoru a ve face cunoscutu, ca d. comerciantu Martinovici, fostu casieru alu societății, a avutu nenorocirea de a sadè in falimentu. Inse, multiamita organizatiunii societății nostre, falimentulu dlui nu a adusu, nici potea sê aduca vre-unu prejudiciu societății, d'in simpl'a cauza, ca banii societății nu stau in casa, ci se depunu la visteria Statului.

Cu acésta dare de sêma comitetulu, conformu statutelor, are onore a-si depune mandatulu cu care l'ati onoratu. Comitetulu s'a silitu, in acestu anu de proba, a se conforma impregiurârilor si a face totu ce i a fostu cu potintia, pentru binele societății. Déca s'ar' face numai atâtu si in anii viitori, câtu s'a facutu in acestu anu, si inca societatea va prospera, ca una ce-si are temeulu in iubirea si frati'a Romaniloru si in dorulu culturii nationale (aplause prelungite.)

III.

Dupa acésta dare de sêma dlui presiedinte, conformu art. 24 d'in statute, propune alegerea a trei secretari d'in sinulu Adunării.

Facendu-se alegerea, se proclama de secretari ai adunării, dd. Ionu Corvina, Dionisie Precupu si George Comsia.

IV.

In virtutea art. 19. iter'a d'in statute, se proclama de membrii ai Adunării urmatorii: D. Al. Odobescu lei n. 140. — Al. S. Pamfilu lei n. 141. — Dr. G. Secosianu lei 141.

V.

Se procede la aleredea comisiunii pentru esaminarea socotelor trimeseriale si anuali, si se proclama de membrii ai comisiunii dd. Timolenu. Adamescu, Bursanu, Ionu Alesiu, Demitru Corvinu si Aureliu I. Ciura.

VI.

D. I. C. Tacitu pronuncia unu discursu prea interesantu despre datinele Romaniloru la Craciunu.

VII.

D. Precupu face propunere pentru modificarea a doui articli d'in statute. — Adunarea decide a se desbata acésta propunere in siedinti'a viitoria.

VIII.

Se decide, ca siedinti'a viitoria sê fia la 6 iuliu, la 7 si jumetate ore sêra, si cu acésta siedinti'a se redica la 10 si unu quartu ore sêra.

Presiedinte, A. P a p i u I l a r i a n u.
Secretari, I. Corvinu, D. Precupu, Comsia.
(„Rom.“)

Gherl'a, 22. Iuliu 1869.

Antia data si mai pre urma.

(Fine.)*

Si tocm'a, pentru ca protegiatul Dtale e asiè de inventiatu te miri si ve mirati cum de nu i-am scosu d'in urna numele de atâte-a ori ca sê ve fia deputatu ordinariu, si ai curagiulu de a suspiona comisiunea culegatoria de voturi, ca ar' fi nemicitu cu nedreptulu mai multe voturi de ale protegiatulu Dtale, si pentru aceea nu a reesitu. Te intreb Dle protopope, ore nu ar' fi fostu mai consultiu pentru Dta, ca mai nainte de a da credientu protegiatulu Dtale sê merge

gi la ordinariatu si cetindu protocolulu despre rezultatulu alegeriloru, sê te retien de a bucina in publicu, ca su presiedinti'a vicariulu capitulare diecesanu s'a comis partialitate si falsificatiune prin o comisiune de 9 insi. Inse despre acésta numai asiè ti-asiu vorbi mai multe déca ai fi esitu la publicitate su firm'a Dtale cea adeverata, pana atunci me indestulescu cu oblegamentulu ce ai luat a supr'a-ti ca sê-ti adeveresci asertulu inaintea ordinariatulu pre care-lu calumniezi cu atâte audacia si fâra nici unu fundamentu si date positive.

Deci, Dle protopope, ca nu voiu dovedi cu nemica ca protegiatul Dtale ar' fi rogatu pre cine-va sê-lu aléga, si déca reesià de deputatu nu ar' fi mersu la congressu. La acésta am de a-ti raspunde, ca io ce am dîsu, am dîsu radiematu pre date positive, pentru acea te rogu sê indrumezi la mine si la consocii mei pre protegiatul Dtale, ca sê-i spunu iu fatia, ca a facutu abusu de numele inteligintiei d'in Gherl'a candu in calatoriile sale cortesiescia predicatu in tôte locurile, ca inteligintia nostra l'a candidatu de deputatu, desi acésta nu a sciutu nemica despre calatoriile sale. Pentru derimarea asertulu Dtale e destulu sê-ti spunu, ca protegiatul Dtale asiè a fostu de indiferent fatia cu alegerile, de unu omu alu nostru numai sietpe epistole i-a tramisu in interesulu alegereisale de deputatu. Ve pctu sierbi cu date câtu de multe de cum-va pofiti. — Apoi déca protegiatul Dtale nu a voitu sê merge la congressu, de unde a sciutu d'insulu inainte, ca va avè sê merge la Pest'a pre tempu mai indelungatu? etc. Raspunde-mi, ce insemnéza tôte aceste?

Cu aceste inchiânu Dle protopope, de-cum-va Dta inspiratu si instruat de protegiatul Dtale nu te abateai de la obiectu, ca sê-mi faci mie o imputare speciala referitoria la parerile mele politice. La acésta nu m'asiu simt' datoru a raspunde, fiindcâ e lucru inanu si odiosu a resuscita lucruri vechie, cari nu au pentru presentu nici o insemnate, inse fiindcâ sortea asiè a adusu cu sine ca Dta si protegiatul Dtale aveti lips'a de a-mi da lectiune pentru ce-le ce am vorbitu acum e unu diu metate de anu, ca sê nu cugetati ca retirezu d'in naintea Dvostru, ve voiu raspunde.

Dta mi faci imputarea, ca io in conferintiele d'in Desiu si Gherl'a am aperatu activitatea, precandu protegiatul Dtale a propusu pasivitatea. E dreptu Dlu meu, ca io am fostu pentru activitate si voiu fi totu pentru ea pana in momentele cele mai depre urma ale vietii mele. Voiu ca poporulu romanu sê fia muncitoriu, sê scie exploata beneficiele ce i le intinde mam'a natura; voiu sê inainteze natiunea nostra in industria, sê se deprinda cu comerciulu, si ca in aceste se faca progresu, voiu ca crescerea poporulu se iaie sborulu celu mai mare si luminandu-se sê-si pricepa interesele sale cele vitali, inse la tôte aceste poporulu nostru nu pote ajunge fâra a fi activu, si tocm'a pentru acésta am fostu, sum si voiu fi neincetatu pentru activitate; voiu ca in vietia politica, poporulu nostru sê ocupe chiaru si terenulu celu mai angustu care i se designéza prin lege, si luptandu-se d'in resputeri sê se niascesca a-si ocupa terenu câtu de latu, ca asiè sê-si ajunga scopulu care-lu urmasesce. Tôte aceste pentru acea le vreu, pentrucâ sciu ca numai in activitate o vietia, poporele cele mai inaintate numai prin activitate au ajunsu la gradulu de cultura si buna stare in care se afla, si sciu ca nu va reintorce tempulu acelu neci odata, ca ore care popores sê se nutre-sca cu manna cadiuta d'in ceriu, precum se nutriau israeliti in pustia. Repetu, ca io d'in aceste motive am pledatu in conferintiele romane pentru activitate si Dvostra déca nu a-ti consimtitu cu mine, bare-mu nu m'ati condamnatu si nu m'ati suspionatu pana acum ca veneu interese private, pentrucâ partea cea mai insemnata a Dvostru a recunoscutu ca in cuvintele mele este adeveru, si a-ti recunoscutu cu toti ca „contraria iuxta se posita magis elucescunt“, aticoncescu totu, ca acela-si scopu se pote ajunge prediferite carari, ca sê potu manifesta opiniuni diverse asupra unuia si aceluia-si obiectu, si cumcâ in convorbiri si capacitari imprumutate se potu folosi stratageme si tocm'a pentru acea nu i-a venitu nimenu in minte, ca sê-mi atace in publicu curatienia simtiemintelor si intentiunea-mi sincera, de a conlucra dupa potintia totu la acela-si scopu. Numai Dta cu protegiatul Dtale ati aflatu nodu in papura si ati voitu se aflatu in cuvintele mele malitia si neconsecuintia, si neconsecuintia mea ar' sta in aceea, ca am fostu la Mercuria pre banii pasivistiloru. Dta si protegiatul Dtale nu-ti aduci aminte, ca déca e drepta afirmarea Dtale, atunci v'ati aretatu o paupertate grandiosa de spiritulu, si o confusiune mare de principie, candu ati alesu pre unu individuu de opiniuni opuse, ca sê plede-

*) A se vedè nr. 80.

ze pentru principiul D-vostru în ore care adunare. Aci fără a spori mai multe cuvinte, numai atâtă ve spune, că io ori de ce parere am fostu s'eu voi fi în venitoriu, știu ce înseamnă a soliditate, și deca nu voiu consimți cu opiniunea celor mai multi, da realizarea conclusului majorității neci odata nu me voiu nisul a o împedecă, inse pentru o popularitate r'eu întielesă nu-mi voiu sacrifică convingerile și opiniunile mele neci odata, și nu voiu face speculațiune d'în natiunalismu ca unii d'în tre D-vostra.

În fine, tragendu Dta o paralela între mine și protegiatul Dtale afirmezi, că io „fatia cu ungerii nu cutezu a d'ice unu cuventu în interesulu natiunei, ca s'eu nu picu d'în „gratia“ dar' protegiatul Dtale e resolutu și consecuentu.

Recunosc că io numai atâtă facu câtă pot; numai acolo vorbescu unde sum îndreptățitu spre acea și nu me obrudu de conducatoriu și fericitoriu de natiune pana suntu alti barbati mai probati și mai capaci decâtă mine, ci io sum forte multiamitu cu o rola secundaria conforma poterilor mele spirituali, io me nisuescu a fi acuratu și activu în sfer'a mea, și deca vinu în atingere cu cive-va s'eu mi se cere s'eu mi-e datorint'a s'eu mi spunu opiniunea în ce-va obiectu, în exprimerea parerilor mele și în reflesiunile mele tienu totu deun'a regulele buncuiviintie și me folosescu de o modalitate preserisa de impregiarari.

E dreptu că io nu-su resolutu în acelu întielesu ca protegiatul Dtale, ca între pocale se pretindu de la pareri teritoriu natiunalu, s'eu tienu câte 10—20 toasturi la ori ce convenire, se vorbescu ori pretinde lips'a ori nu, despre cei patru-dieci de mii martiri și despre campulu li bertății, s'eu calficu de vendiatori pre toti care nu-su de parerea mea, se invidiezu virtutile altoru-a și acaderile lor (parute s'eu adeverate) s'eu le buciu în publicu, s'eu numescu pe antagonistii nostri politici în totu momentulu de idra și barbari, s'eu calumniezu pre tota lumea, și numai mie s'eu mi vindicu epitetonulu de „romanu mare, resolutu“ etc. Io neci un'a d'în aceste nu le voiu face, ci le voiu concrede și de aci în colo protegiatul Dtale, care forte bine se pricepe la atari lucruri, în care Dta ti-ai aflatu pre fiulu celu iubitu, care te invetia s'eu fi pasivu, precum te-a invetiatu pre Dta și pre colegii Dtale a doft'a d'î de Rosalie, ca s'eu ve despretiuiti confesiunea și s'eu nu alegeti unu barbatu care s'eu vi-o reprezenteze în senatulu scolasticu. Io nu vreu s'eu fi consecuentu în acelu întielesu ca protegiatul Dtale, care cu ocaziunea aiegriloru dietali a predicatu pasivitatea absolută a romanilor și apoi la unu banchetu ungerescu a recunoscutu publice, că deputatulu magiaru ne va reprezenta și pre noi în Pest'a. Io nu pretindu, că prin vorbe goale voiu face servitiu causei nostre ca protegiatul Dtale, care nu are votu neci în o reprezentantia de comitatulu s'eu de comunitate și totu si Dta impreuna cu elu credeti, că D-vostra a-ti salvatu natiunea de perire în trecut și prin vorbe seci o veti duce la portulu fericirei.

R'eu mi-pare că unu protopopu inteligentulu numai asi'e scie deschilini e s'eu s'eu t'ia de aparintia și numai asi'e de superficialu judeca faptele unui-a și altui-a. Inse nevrendu a ostent' mai multu paciint'a publiculu c'etitoriu cu o disputa asi'e de inana și odiosa, me supunu judecătii nepartiale a acelei p'arti d'în inteligint'a romana, care ne cunoște pre a bine și pre a rău și pre „confratele meu.“ Era pre Dta, Dle protopope asecurandu-te despre int'ima mea stima cu care m'am portatu și me voiu portă și de aci înainte cătra person'a Dtale, ti marturisescu sinceru, că ori-candu voiu dispută bucurosu cu Dta su firm'a nostra cea adeverata, inse pana atunci ac'est'a-mi va fi cea mai antăia și mai despre urma adresa cătra Dta și protegiatul Dtale. Napocanu.

VARIETATI.

* * D. Giorgiu Dringou avocatulu în legile comune si cambiale au deschisu cancelari'a sa de avocatulu la Tin'ca (Comit. Bihar'a). În giurulu ambeloru orasi'e învecinate — Tin'ca și Beliu — sunt aproape 50 de mii de romani, a caroru cause le portă pana acum advocatii magiari și unu romanu magiaronu. Asiedierea Dlui Dringou la Tin'ca este, atâtă întru interesulu poporulu câtă și celu natiunalu, binevenita și credemu că dd. preutii și invetiatorii rom. d'în acelu tienu voru salută cu viaa bucuria pre confratele lor și voru indemnă pre poporulu nepastuitu a cere svatulu și ajutorulu dsale.

* * (S. S. Patriarculu Romei) au tramisu S. Sale Alesandru Dobra eppulu Logosulu și conte romanu, una scriore (Breve) autografa, prin carea i descopere multiamirea sa pentru fericitarile interesarea și bu-

curi'a manifestata cu ocaziunea secundiciloru (preut'a de 50 ani) Pontefeculu.

* * (Instrucțiunea publică în Romani'a după „Osten.“) În scolele comunali s'au instruatulu în anulu curinte 56,268 scolari de ambe sexurile, era cele poporali de prin cetati fure cercetate de 27,637 elevi; scolele inferioare au avutu 4463 er' facultătile instituteloru mai înalte 263 de ascultatori. Cu privire la scolele comunali afămu, că cele d'în districtulu Argesiu (capital'a Pitesci) sunt cele mai cercetate, au numeratu în an. c. 3042 feciori și 145 fetit'e; urm'ea apoi districtulu Mehedintiu (capital'a Turnu-Severinu) cu 108 scole comunali și cu 3749 copii și 77 fetit'e. Districtulu Ismailu (cap. Ismailu) e celu mai seracu în privint'a scoleloru, — are numai doue, ambele cu 50 de scolari. Districtulu Brail'a și Ramnicu-seratu au câte 25 scole comunali; er' districtulu Dorohoiu și Covurlui (cap. Galati) câte 32. scole comun. de tote sunt 1883, er' poporale în cetati pentru feciori 99 pentru fete era-si 99; scole inferioare sunt 37 pentru feciori și 5 pentru fetit'e. Universit'ati sunt 2, un'a în Jasi, și alt'a în Bucuresci. În urma se afla în tota t'iera 135 institute private, cercetate de 4805 feciori și 2282 fetit'e, și anume 21 în Bucuresci, 17 în Jasi, 16 în districtulu Dolgiu (capital'a Craiova.)

* * (Turburări în Pest'a.) Mecanistulu Antonu Strobel, nascutu în Svitier'a, fiindu dimisulu d'în postulu s'eu de conducatoriu în fabric'a de vagoni, întreprinse agitaciuni între lucratorii d'în fabrica, indemnandu i s'eu nu lucre pentru sembri'a de pana acum. Polit'a lu-puse la umbra. Lucratorii și-suspinsera lucrulu, și adunandu-se în aintea edificiuulu unde Strobel er' închisulu, vreau a-lu eliberă. După mai multe încercări d'a desolve mult'ame, oficiulu polit'ialu tramise după militia, carei-a i a succesu a imprasciă pre malcontenti. „Hon“ ar' fi doritu, ca pentru sugrumarea turburărilor s'eu nu se întrebuintieze militia d'în regimentele magiare! — Ar' fi bine a sci spre ce scopu voiesce „Hon“ a întrebuintia milit'a ungeresca?

* * (Din Poesiele Dlui J. Grozescu) ni s'a tramisu unu esemplariu. Papiulu și tipariulu este forte frumosu și elegantu.

Sciri electrice.

Madridu, 24. iuliu. Unu decretu alu lui Serrano ordon'ea, ca pentru suprimerea conjuraciuniloru și a bandelor inarmate, s'eu se puna numai de câtă în vigore legea d'în 1821.

Cracovia, 25. iuliu. Cam la 4000 de omeni se încercara a intră în claustrulu carmelitanelor, întrevenindu inse milit'a, se retrasera dandu atacu contr'a claustrulu iesuitiloru și a altoru claustre, și spargundu-li ferestrele au insultatu factice pre rectorulu iesuitiloru. Cu ocaziunea ac'est'a se facura 41 de arestări. Diariulu „Kraj“ admon'ea poporatiunea, ca s'eu evite turburările, și publica petitiunea adresata consiliulu comunale, în carea se cere departarea carmelitanelor și a iesuitiloru d'în Cracovia. Tribunalulu criminalu arestă trei calugarit'e carmelitane.

Cracovia, 26. iuliu Domineca se întemplara turburări înainte totororu claustriloru de aici, manifestandu-se mai alesu prin siari-vari și spargerii de ferestre. Furi'a poporulu er' îndreptata mai cu s'ema, contr'a claustrulu iesuitiloru. Eri fu linisce; tote claustrele fure încungurate de militia, și atâtă primariulu cetății câtă și delegatulu locutenint'ei apelara la poporu, pentru a nu conturbă linisce. — Prier's'a carmelitanelor, precum și sustituta ei fure arestate. — Pre aici cercula una petitiune pentru casarea claustrulu carmelitanelor și alu iesuitiloru.

Viena, 26. iuliu. „Tagb.“ spune, că eppulu Galecki ar' fi cerutu licentia de la papa, pentru a pot' mută carmelitanele în altu clastru, în îndepartare de câte va mile de la Cracovia. Eri sosi la ministeriulu justitiei raportulu oficialu despre afacerea d'în claustrulu carmelitanelor.

Cracovia, 26. iuliu. Tribunalele de aici sunt îndrumate, a procede eschisivu și fără neci una considerare conformu despusetiuniloru proceduroi penali.

Viena, 26. iuliu. Beust accentuă în cuventarea sa rostita în sectiunea milit. a delegatiunii ung., că raportele Austriei cătra Franci'a sunt forte bune, și dechiară, că de candu Austri'a a renunciatu la posesiunile sale d'în Itali'a, ambele state au acelea-si interese și intentiuni. Cu privire la polit'ca orientala cancelariulu imp. oser-

vă, că d-sa nu se t'ine mort'isulu de programulu d'în 1867, ci concrede Turciei, dacă voiesce a-urmare suaturile relative la concessiuni fatia s'eu nu cu poporele crestine. Dsa nu va precipit'ă urmărirea lor. Cu privire la Prussi'a dechiară, că dsa s'a nesuitu totu de un'a, a sustin' raporte amicabile; și dacă ac'est'a nu s'a realizatu, caus'a e că Prussi'a nu a coresponsu nesuintieloru acestoru-a.

Madridu, 26. iuliu. Arestarea agintiloru carlistiani se continua. — În Pampelon'a s'a descoperitu una conjuratiune, care voiea a ocupă citadel'a. Unu capu alu conjuratiunii fu arestatu.

Madridu, 26. iuliu. „Imparcial“ spune, că principele Donu Carlosu petrecu noptea d'în urma în Handayc langa frunteriele Ispaniei. Se afirma, că una banda de 250 barbati condusa de Pristany ar' fi trecut prest'e frunteriele Ispaniei.

Viena, 27. iuliu. Stang'a consiliulu comunale de aici voiesce a propune în siedint'a de adi, ca s'eu se caseze claustrele. Confesorulu d'în claustrulu carmelitanelor fu arestatu.

Leopole, 27. iuliu. Cu ocaziunea unei batăi întemplate între gidani și militari, trebui s'eu întrevina poterea armata, pentru a rest.tul linisce.

Parisiu, 27. iuliu. „Foi'a oficiala“ demintiesce scirea ventilata în diariulu „Gaulois“, că trupele d'în Algeri'a ar' fi primitu ordonantia de a imbarcă pre năi. Macu-Mahonu nu s'a dusu la Parisu.

Viena, 27. iuliu. La siedint'a comisiunii militare a delegatiunii ung. partecipă ministrulu de resbelu cu s'apte oficiari, pentru a respunde la întrebările ce i fare puse. Vahrmanu interpel'ea pre ministrulu de resbelu despre conventiunile închiate prin Skene. Minist. le rectifică prin necesitatea promptei esecutării pentru casuri de resbelu. Vahrmanu și Zichy fare esmisi pentru a esamina conventiunile.

Viena, 28. iuliu (Delegatiunea ungeresca). Sediunea bugetaria pentru afacerile esterne, pretinde intruducerea neamanata a insemneloru dualistice și a flamurei suscepandu-se pentru scopulu acestu-a în bugetu 28,000 fl. De asemenea s'au susceptu în bugetu 45,600 fl. pentru consulatele d'în Jokahann'a și Schanghai. Nu s'au facutu neci una stergere, și în locu de 4,102,496 s'au primitu 4,177,146 fl. Virementulu, afara de celu pentru fondulu despusetiunalu fu primitu, și la controlarea lefeloru diplomatiei nu se va immult' nece micioră.

Viena, 28. iuliu. (Delegatiunea senatulu imperialu.) Comisiunea bugetaria decise a nu sistă Lloyd-ului austriacu subventiunea și contributiunea de venitu. Deci se stator' sum'a totala a subventiunii cu 1,815,000 fl. și cu ac'est'a pertratările bugetulu pentru afacerile straine sunt terminate. De asemenea sunt terminate și consultările asup'ra bugetulu financiaru. Cu ocaziunea pertratării titlulu I. Rechbauer și Demel sulevara est'iunea, relativa la casarea întregulu ministeriu imper. de finantie, dorindu ca acelu-a s'eu se concreda unui caseriu. La desbaterea ac'est'a partecipara Sturm, Kaiser, Figuly și Winterstein, dechiarandu-se contr'a casării. C. Beust vorbesce despre necesitatea și folosulu sustinerii ministeriulu imp. de finantie d'în punctu de vedere alu esperintieloru practice, făcute dejă, și dechiară, că ar' fi de doritu a suscepe în ministeriulu imperialu unu barbatu d'în partea magiara a imperiulu, de unde urm'ea, că nrlu ministriloru imperiali nu se pote reduce.

Post'a Redactiunii. Dlui Can. I... C... în Supuru-inf. Bani' au sositu alta d'î fusese asenat' prin posta. — D. dr. Ilariu Puscariu este rogatu a ni tramite adres'a deplina, că-ce de pre cuponulu postalulu nu se pote ceti numele stradei, decâtă numai Nr. 140. era locuint'a lipsece; numai coniepturamu că este Viena. — Dlui Bistr... Secardu: Cartea pofita o veti primi numai cătra finitulu lui Augustu, a. c.

Proprietariu, redactoru, respundistoriu și editoriu:
ALESANDRU ROMANU.